

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Physical Planning Construction and
Environmental Protection

Broj: 05-05-666-24/19 RA
Sarajevo, 18.02.2019. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

- o v d j e -

n/r Elmedin Konaković, predsjedavajući

PREDMET: Dostava odgovora na zastupničko pitanje – zastupnik Dževad Poturak

Zastupnik u Skupštini Kantona Sarajevo, Dževad Poturak, na Trećoj Radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 23.01.2019. godine, u okviru tačke Dnevnog reda "poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori", postavio je zastupničko pitanje kako slijedi:

"Postavljam pitanje i tražim da mi se odgovori pisanim putem da se napokon definiše u čijoj je nadležnosti rekonstrukcija Velike aleje na Ilidži. Tražim da se rekonstrukcija aleje obavi do kraja aprila 2019.godine. Prema nekim procjenama rekonstrukcijom i boljom rasvjetom na samoj aleji omogućeno bi bilo povećanje prihoda za skoro milion konvertibilnih maraka."

ODGOVOR:

Velika aleja na Ilidži, kao parkovski prostor, predstavlja jednu od osnovnih vrijednosti Druge zaštićene zone Spomenika prirode "Vrelo Bosne", shodno članu 8. Zakona o proglašenju Spomenika prirode "Vrelo Bosne" ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 6/10 - Prečišćeni tekst). Budući, da Spomenikom prirode upravlja Kantonalna javna ustanova za zaštićena prirodna područja (u daljem tekstu: Javna ustanova) u skladu sa pomenutim Zakonom, kao i Odlukom o osnivanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 31/17), u vezi sa predmetnim pitanjem zatraženo je izjašnjenje, koje je integrisano u ovaj odgovor.

U skladu sa propisima iz zaštite prirode, nakon donošenja akta o proglašenju zaštite, u zaštićenim prirodnim područjima, pa i SP "Vrelo Bosne", svi korisnici nastavljaju obavljati svoje djelatnosti, pri tome poštujući principe i načela očuvanja i zaštite prirodnih vrijednosti i kulturno - historijskog naslijeđa. U tom smislu, kako cijelo područje Spomenika prirode "Vrelo Bosne" (pa samim tim i Velika aleja) administrativno pripada Općini Ilidža, ista obavlja poslove u skladu sa ovlastima propisanim Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/06), kao i odredbama važećih zakonskih i podzakonskih propisa. S druge strane, kantonalna javna komunalna preduzeća, a u prvom redu se misli na KJKP "RAD" d.o.o. Sarajevo, KJKP "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Sarajevo, te KJKP "PARK" d.o.o. Sarajevo, obavljaju komunalne djelatnosti, svako u svom domenu, shodno propisima kojima se reguliše ova oblast, zatim osnivačkim aktima, planovima i programima rada i dr.

Inače, još 1985. godine Velika aleja i vile koje se u njoj nalaze evidentirani su kao historijski spomenici i bitni faktor rekreativno - turističkog značaja. Pored navedenog, Veliku aleju karakterišu i druge vrijednosti kao što su pejzažne, dendrološke, ekološke, estetsko parkovne, što je svrstava i u spomenik oblikovane i vrtne arhitekture. Imajući u vidu evidentirane vrijednosti, odmah po donošenju

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Zakona o proglašenju SP "Vrelo Bosne" krenulo se u rješavanje primarnih problema, te unaprijeđenju stanja na području Vrela Bosne, prije svega u oblasti regulisanja fijakerskog saobraćaja (koji je identifikovan kao jedan od uzročnika narušavanja stanja, posebno podzemnih voda), zatim zaštite Velike aleje, i dr. U tom smislu, jedna od najznačajnijih aktivnosti koja je realizovana u cilju uklanjanja štetnih posljedica na vodotok Bosne i podzemne vodne resurse, predstavlja izgradnja fijakerskog stajališta iznad Vrela Bosne, a potom i početnog fijakerskog stajališta, sa ugradnjom bioprečistača i instaliranjem mobilijara na početku Velike aleje, za što je utrošeno blizu 1 milion KM. Pored navedenog, realizovane su aktivnosti na registraciji i ograničenju broja fijakera, izvršena je nabavka uniformi urađenih prema posebno pripremljenom projektu "Kočije i kočijaši/Fijakeri i fijakeristi-mogućnost modernizacije i stavljanja u funkciju zaštite okoline i turističke ponude Vrela Bosne-Ilidže i Sarajeva". Međutim, u ovom dijelu podsjećamo da Općina Ilidža do danas nije donijela propise koji su definisani Odlukom o uređivanju javnog prijevoza zaprežnim vozilima - fijakerima ("Službene novine KS", br. 28/14 i 27/16), iako je ovo Ministarstvo u tom smislu više puta (kako prema Općinskom vijeću Ilidža, tako i prema resornom Ministarstvu saobraćaja) podsjećalo na potrebu dodatnog uređenja ove vrste saobraćaja.

S obzirom na to, da se Velika aleja istovremeno nalazi i u vodozaštitnoj zoni izvorišta Konaci - Vrutci - Vrelo Bosne, ono što je primarno jest rješavanje svih otpadnih voda koje negativno utiču i na stanje drvoreda na ovom lokalitetu. U vezi s tim, na inicijativu ovog Ministarstva izrađen je Glavni projekat "Sanacionih radova na infrastrukturi koja tretira otpadne vode na izvorištu vode za piće "Sarajevsko polje", u okviru koga je pripremljena projektno – tehnička dokumentacija, koja cjelovito sagledava, između ostalog, i prostor Velike aleje sa aspekta prihvata i odvodnje oborinskih voda, zatim adekvatne rekonstrukcije i uređenja saobraćajnice Velika aleja-Vrelo Bosne, uz održavanje i zaštitu drvoreda na ovom lokalitetu. Sredstva za izradu glavnog projekta obezbijedena su u okviru realizacije Projekta "Otpadne vode Sarajeva", finansiranim jednim dijelom iz zajma Svjetske banke, a isti se sastoji od četiri dijela projektne dokumentacije:

1. Fekalna kanalizacija,
2. Idejno rješenje rekonstrukcije saobraćajnice Ilidža - Velika aleja - Blažuj (crkva sv. Save) i puta za Stojčevac,
3. Prikupljanje, odvodnja i tretman oborinskih voda sa saobraćajnica Ilidža - Velika aleja - Blažuj (crkva sv. Save) i puta za Stojčevac, i
4. Program testiranja funkcionalnosti i rekonstrukcije kanizacione mreže svih privrednih subjekata u industrijskoj zoni Stup - Energoinvest.

Ukupna procijenjena vrijednost investicije za izvođenje svih sanacionih radova na infrastrukturi koja tretira otpadne vode na izvorištu vode za piće "Sarajevsko polje" iznosi preko 7 miliona KM. Kad je u pitanju rekonstrukcija dionice Velika aleja-Vrelo Bosne, glavni zahtjev prema projektantu bio je, da se osigura prihvata oborinskih voda i voda koje nastaju prilikom čišćenja saobraćajnica, kako zagađenje ne bi dospijevalo u zemljište i na taj način ugrožavalo izvorište vode za piće. S tim u vezi, predloženo je tehnološko rješenje u smislu ugradnje kolektora (cijevi) na pripremljeni sloj betona duž Velike aleje, dok bi se voda prikupljala kroz poklopce revizionih okana sa otvorima za prihvata iste. Tampon bi bio ugrađen u dvostranom poprečnom nagibu, a ispod njega bi se postavila vodonepropusna geomembrana. Završni radovi uključili bi i novo asfaltiranje Velike aleje. Prednost predloženog načina odvodnje je taj, što bi zagađenje bilo "uhvaćeno" prije nego što bi došlo u kontakt sa okolnim zemljištem i infiltriralo se u podzemlje, pa u tom smislu nije potrebno postavljanje ivičnjaka, kojim bi se zasigurno narušio prirodni izgled Velike aleje. Ukupna vrijednost za izvođenje ovih radova iznosi skoro 3 miliona KM, što uključuje rekonstrukciju pomenute dionice, kao i uređenje cjelovitog sistema prikupljanja, odvodnje i tretmana oborinskih voda sa saobraćajnica Ilidža - Velika aleja - Blažuj (crkva sv. Save) i puta za Stojčevac.

S druge strane, 2013. godine izrađen je Projekat "Analize stanja stabala platana i divljeg kestena u Aleji Ilidža-Vrelo Bosne", prema kojem Javna ustanova planira i realizuje skoro sve aktivnosti u funkciji zaštite i održavanja stabala platana (ukupno 596) i kestena (ukupno 730).

Javna ustanova je od proglašenja Spomenika prirode "Vrelo Bosne" u više navrata izdvajala sredstva za održavanje putne komunikacije duž Velike aleje (konkretno aktivnosti na saniranju udarnih

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

rupa), a posljednji put 2017. godine kada je Općini Ilidža doznačeno 150.000,00 KM po osnovu Sporazuma o sufinansiranju projekta rekonstrukcije i investicijskog održavanja pomenute putne komunikacije.

Značajan problem predstavlja i to što nije donesena nova Odluka o zaštiti izvorišta vode za piće u "Sarajevskom polju" (čija je priprema u nadležnosti Ministarstva privrede), pa samim tim ni Prostorni plan područja posebnog obilježja Spomenik prirode "Vrelo Bosne", koji predstavlja osnovni razvojno - planski dokument za ovo zaštićeno prirodno područje. Imajući u vidu, da je Plan upravljanja SP "Vrelo Bosne" istekao u 2017. godini, do izrade i usvajanja novog upravljačkog dokumenta (procedura izbora izrađivača u toku), na snazi su Privremene upravljačke smjernice koje su donesene po proceduri propisanoj članom 241. Zakona o zaštiti prirode.

Dakle, Ministarstvo je mišljenja da bi se sistemski trebalo pristupiti rješavanju prethodno pomenutih problema na području Velike aleje, kako bi se poboljšalo stanje u kompletnom području Spomenika prirode, dugoročno osiguralo zbrinjavanje oborinskih voda, održavanje higijene i zaštita drvoreda duž cijele Aleje, te u tom kontekstu i pozitivno odgovorilo na gore upućeno zastupničko pitanje. Naravno, neophodna je koordinacija svih nadležnih subjekata kako bi se za ovu namjenu iznašla finansijska sredstva iz različitih izvora, kako domaćih tako i međunarodnih.

U međuvremenu, potrebno je poboljšati nadzor u cilju osiguranja zabrane prevoza motornih vozila, kao i suzbijanja drugih negativnih pojava u prostoru, uz aktivniji angažman saobraćajne inspekcije i inspekcije zaštite prirode. Takođe, obavezno je jačanje nadzorničke službe Javne ustanove na Vrelo Bosne, te posebno angažovaniji odnos Općine Ilidža za poduzimanje mjera iz svog djelokruga rada.

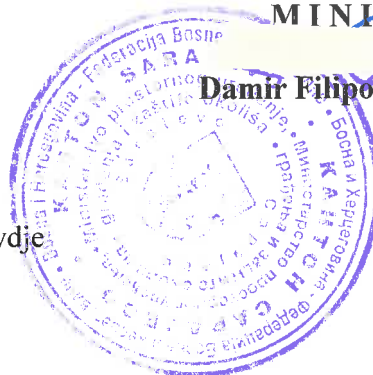
S poštovanjem,

MINISTAR

Damir Filipović, MA prava

Dostaviti:

- ② Naslov
- Stručna služba Vlade Kantona Sarajevo, ovdje
- Evidencija
- a/a

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

